

DOI 10.31651/2524-2660-2022-1-96-101
ORCID 0000-0001-7898-3607

ЧЕМЕРИС Інна Михайлівна

кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: i_chemerys@hotmail.com

УДК 378.018.8:007-047.22-027.63]:655.3.066.13(045)

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ
ЖУРНАЛІСТІВ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ**

Обґрунтовано актуальність та необхідність формування професійної іноземної компетенції майбутніх журналістів в умовах глобалізації.

Виокремлено редакторську (забезпечення ідейної спрямованості видання, тематики, проблематики, правка матеріалів тощо); організаторську (масова робота, ділові стосунки, пошук рекламодавця тощо); авторську (тексти, макетування, створення сюжетів радіо чи телепередач тощо); коректорську види діяльності журналістів, що зумовлює вибір методів формування іноземної комунікативної компетенції фахівців-медійників.

Запропоновано використовувати певні форми ознайомлення студентів-журналістів із базовими поняттями аналізу та створення медійного тексту, дослідження журналістської термінології, лексичних, граматичних та стилістичних особливостей заголовків.

Схарактеризовано особливості удосконалення іноземної комунікативної компетенції студентів у рольових іграх, опрацювання розуміння студентів різниці висвітлення інформації та вибору тем залежно від формату видання (широкоформатне/ таблоїдне видання) та його цільової аудиторії.

Запропоновано форми роботи для розмежування понять упередженості, об'єктивності, суб'єктивності, факту та судження.

Досліджено можливості використання різних видів інтерв'ю задля розвитку професійної іноземної комунікативної компетенції. Висвітлено особливості планування та написання замітки.

Виокремлено основні відмінності «нових медіа» та запропоновано види роботи із ними.

Ключові слова: англійська мова для спеціальних цілей; англійська мова за професійним спрямуванням; професійна іноземна компетентність; професійна компетентність майбутніх журналістів; іноземні періодичні видання, інтернет-видання.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку громадянського суспільства все актуальніше постають проблеми протистояння України внутрішнім та зовнішнім інформаційним впливам, вироблення власних стратегій її захисту і боротьби в умовах гібридної війни. У теперішній складній міжнародній ситуації значення та роль засобів масової комунікації, журналістики та рівня професійної компетентності журналістів надзвичайно важливі. Від ступеня їх фахової підготовки залежить як рівень реалізації оперативних взаємозв'язків між усіма структурними складовими громади, співпраця владних, журналістських та освітніх організацій, так і політичний, фінансово-економічний, культурний розвиток країни в цілому. Саме від професійної роботи журналіста залежить формування позитивного іміджу України у міжнародному інформаційному просторі, що безпосередньо впливає на реалізацію наукових, соціальних, інвестиційних, зовнішньополітичних можливостей нашої держави. Тому

формування у майбутніх журналістів вміння відслідковувати дезінформацію, знаходити та аналізувати інформацію, критично мислити та синтезувати власні ідеї, виражати міркування та доносити ці повідомлення суспільству є украй необхідним. Зокрема, формування професійної іншомовної комунікативної компетенції майбутніх журналістів в умовах наявних реалій є досить складним завданням та передбачає залучення специфічних форм, методів та технологій навчання іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Потрібно зауважити, що проблемами формування професійної компетентності журналістів, типологією журналістської творчості займалося багато науковців, серед них В.В. Ворошилов [1], Г.В. Онкович [2], О.А. Жирун [3]; характерними особливостями інтернет-журналістики: Б.В. Потятиник [4], М.В. Чабаненко [5]; методикою викладання іноземної мови за професійним спрямуванням І.М. Куліш, І.В. Некоз, Г.О. Королюк [6], С.Р. Іманова [7] та ін.

Метою статті є виокремити особливості діяльності журналістів та запропонувати методи формування їхньої професійної іншомовної комунікативної компетенції засобами іншомовних періодичних видань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Необхідно підкреслити, що вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням тільки тоді буде ефективним, коли буде чітко окреслено типи майбутньої фахової діяльності студентів та сфери їхньої роботи. Зокрема, робота журналіста поділяється на *редакторську* (забезпечення ідейної спрямованості видання, тематики, проблематики, правка матеріалів тощо); *організаторську* (масова робота, ділові стосунки, пошук рекламодавця тощо); *авторську* (тексти, макетування газетних сторінок, створення сюжетів радіо чи телепередач тощо), *коректорську* (післяредакторська робота з текстами тощо) [1, с. 162]. Можна припустити, що для виконання *обов'язків редактора* нам необхідно, передовсім, розвинути аналітичне та критичне мислення студентів, усне та письмове мовлення, поставивши перед ними певні креативні завдання та залучивши до рольових ігор, диспутів, круглих столів тощо. Для виконання організаторських обов'язків студентам необхідне знання внутрішньої та зовнішньої журналістської термінології, мовних та мовленнєвих кліше та штампів, соціокультурної інформації, мовного етикету і т. ін. Авторська та коректорська робота вимагає розуміння мови ЗМІ, знання структури газети, її жанрів, рубрик та багато іншого.

Потрібно зазначити, що майбутні журналісти матимуть змогу працювати у різних типах медіа, тому важливо пропрацювати занурення студентів у різні сфери діяльності: роботи як у *традиційних видах* засобів масової комунікації (газетах, часописах, журналах, радіо, телебачення, кіно і т.д.), так і *нових* (вебсайтах, блогах, влогах, онлайн-рекламі, піарі, вікіпедії, соціальних сітках і т.д.). Ці сфери діяльності мають свою специфіку, різняться між собою, що вимагає залучення різних форм навчальної діяльності. Тим не менше, необхідно підкреслити також, що залучаючи до різних видів професійної діяльності, будь-яка така навчальна діяльність студентів передбачає використання як *індивідуальних*, так і *парних та групових* форм роботи.

На початковому етапі актуально ознайомити студентів-журналістів із *базовими поняттями аналізу та створення медійного тексту*. Тому найперше скористаємося готовими друкованими зразками таких текстів, використовуючи методи навчання іноземної мови професійного спрямування засобами традиційних *іншомовних періодичних видань, а саме газет*.

Спочатку, вивчаючи англomовні періодичні видання, студентам надається можливість віднайти, а потім застосовувати певну журналістську *термінологію*, до прикладу: *front page, cover story, typeface, broadsheet format, tabloid, retouch, circulation fall, issue, edition, design guru, promotion, ABC figures, downsizing news stands, carcass, dummy, readership, layout, spread, to shrink, switch etc.* [8, с. 141]. Потім також можна запропонувати дослідження *типових ознак заголовків англійських газет*, оскільки їхня специфічна структура часто впливає спочатку на їх розуміння/нерозуміння студентами, а потім і на вміння студентів безпосередньо продукувати англomовні заголовки статей [9, с. 7]. У ході аналізу, студентами, до прикладу, було визначено такі характерні особливості побудови заголовків:

- 1) Упущення артиклів, присвійних займенників, допоміжних дієслів:
“Israel security cabinet ‘to vote on unilateral ceasefire’ – reports”.
- 2) Використання лише дієприкметника минулого часу у пасивних конструкціях:
«Spanish aid volunteer abused online for hugging Senegalese migrant».
- 3) Для опису минулих подій використовується теперішній час:
«Covid wave catches Argentina off-guard».
- 4) Замість тривалих часів використовується інфінітив:

«US Senate to act on Capitol attack commission bill 'very soon', Schumer says – live».

5) Вживання однорідних членів речення: «*The Guardian through the ages: one family, seven generations, one newspaper*».

6) Використання двокрапок, знаків оклику, ком (замість сполучників):

«*Kris Hallenga: the woman diagnosed with cancer at 23...*» [10, с. 174].

Аналіз заголовків статей також передбачає виокремлення їх стилістичних особливостей. Для привернення уваги читача часто залучаються такі засоби: використання гри слів, звернення до соціокультурних та історичних особливостей країни, алітерація, використання емоційно забарвлених слів, так званих «газетних неологізмів» [9, с. 8].

1. Гра слів:

“*Is it a bird, is it a **plane**? No, it's **Maduro** in a **cape!**” [11]*

2. Соціокультурні реалії:

“*How MI5 uncovered a Chinese ‘agent’ in parliament*” [12]

3. Алітерація:

“*Edinburgh University boss **urged** to defend academics in **race review row***” [13]

4. Емоційно забарвлені слова:

“*Like witnessing a birth in a **morgue**...*” [14]

5. Газетні неологізми:

“*Covid's given us a nasty case of **illiberalism***” [15]

Подальшим етапом роботи студентів-журналістів є опрацювання конкретних комунікативних завдань у *рольовій грі* «*Редакційні збори*», де учасники команд повинні в-першу чергу визначитися із *формою* їхнього уявного друкованого видання: таблоїд чи широкоформатне видання. Студенти обговорюють та обирають тип видання, тому що від цього вибору залежатиме жанр, у якому працюватиме їхня газета: серйозні політично-аналітичні статті широкоформатного видання чи більш легкі для сприймання читачем теми таблоїдів. Вибір типу видання визначає в подальшому вибір *тем* актуальних статей, а також *форму заголовків* до цих статей. Крім того, що є дуже важливим, потрібно визначитися із *цільовою аудиторією* видання, її демографічними та психологічними особливостями: *demographics* (age, gender, occupation, location, marital status) and *psychographics* (personality, values, opinions, activities, interests). У ході обговорень студенти відшуковують такі сюжети для їхніх майбутніх заміток, які були б цікаві саме для їхньої цільової аудиторії. Крім того, редак-

торським колегіям потрібно запропонувати *головну тему дня* і обґрунтувати свій вибір [9, с. 8].

Корисною та цікавою формою роботи ми також вважаємо *аналіз кількох статей* стосовно однієї події. У ході роботи студенти аналізують використання *epitetic*; *стилістичне забарвлення слів*, які називають *дійових осіб* описаної події; *засоби*, які використано для привернення уваги читача на початку статті. Таким чином студенти розуміють, що одна й та ж подія може трактуватися абсолютно по-різному, мотиви діючих осіб розглядатися із зовсім різних кутів зору. Вони чіткіше усвідомлюють, до якого висновку схиляє і до яких дій спонукає читачів автор статті.

Отже, на цьому етапі на часі стане розгляд понять *упередженості*, *об'єктивності*, *суб'єктивності*, *факту* та *судження*. Для початку студенти висловлюють свою точку зору щодо *об'єктивності/суб'єктивності* сучасних ЗМІ. У ході обговорення групам студентів пропонується написати *визначення понять «об'єктивний/суб'єктивний»* та звірити своє розуміння із визначенням у термінологічних словниках. Далі пропонується *прочитати* короткі англomовні статті та *підкреслити* у них різними кольорами *факти та судження*, порахувати їх кількість, і відповідно, *визначитись* із схильністю автора статті до *об'єктивності чи суб'єктивності*. Таким чином студенти навчаються розрізняти факти та судження, *упереджене ставлення та об'єктивність*, при чому не тільки удосконалюють іншомовну комунікативну компетенцію, а й безпосередньо поглиблюють фахові знання та покращують професійні навички.

Варто зауважити, що майбутнім журналістам у своїй специфічній діяльності не раз доведеться брати *інтерв'ю*, опитувати свідків подій, речників, представників організацій, пересічних людей, тому вкрай важливо підготувати їх і до цього базового завдання. Аби мати поняття та опорні візрці такого виду роботи для початку можна запропонувати студентам *прослухати зразки наявних англomовних інтерв'ю* наприклад, газетярів/ редакторів/ репортерів. Для визначення *змісту* розмови студенти аналізують обговорені *теми діалогу*, *додають* незазначені у друкованій версії інтерв'ю *деталі*, *виконують інші рецептивні вправи*.

Виявлення певних *кліше* та потім *продукування власних виразів*, аби *розпочати розмову*, *заохотити* співбесідника до діалогу, щось *перепитати* і т.д. також знадобляться майбутнім журналістам у нагоді. Тому дуже важливо навчити студентів *виокремлювати та згодом використовувати*

заготовлені фрази *зацікавленості, здивування, ввічливості, вміння коректно перейти до іншої теми* бесіди, розпитати про *додаткові деталі* і т.д. У цьому випадку особливо знадобиться в нагоді рольова гра *«Інтерв'ю із журналістом»* чи улюблене студентами самостійне завдання *«Інтерв'ю із самим собою через 10 років»*. У цьому останньому завданні студенти завжди з особливою охотою проявляють свої таланти.

Підсумковим етапом роботи із друкованими періодичними англomовними виданнями може стати *планування та написання власної замітки*. Для початку студентам-журналістам пропонується визначитися із ефективним, на їхню думку, *порядком роботи над статтею*. Потім, *проаналізувавши ідею та зміст наявної англomовної замітки*, визначитися щодо повноти викладення наявної інформації (*хто?, що?, де?, коли?, як?*). Важливо також, якщо у статті аналізується новина чи нова тенденція, дати відповіді на запитання: *Що сталося? Чому сталося? Що буде далі?* Наступним кроком може стати *вибір найкращого початку та закінчення статті*. Адже це саме те, що «чіпляє» читача, що зацікавлює його. До прикладу, при аналізі початку статті, студенти виокремлювали прийом використання *ряду питань, звернення до читача, початок-загадка* та ін. Врешті, логічним підсумковим завданням може стати *продукування власних заміток/статей* з їх подальшим аналізом.

Зауважимо, що наразі безмежні можливості *Інтернету* та криза традиційних видів засобів масової інформації спонукала журналістику все частіше переходити в онлайн-формат. Слід зазначити, що контент, форма, способи передачі інформації традиційного періодичного видання відрізняється від його інтернет-версії, тому підготовка студентів до роботи у інтернет-виданнях, так званих *pew media*, також суттєво відрізняється.

Інтернет-видання наразі різняться в першу-чергу тим, що є інтерактивними за природою (передбачають діалог із читачем) та мають найрізноманітніші платформи для розповсюдження (це і версії для смартфонів, і для десктопів). Раніше журналісти створювали продукт суто до інтернет-сайту цього видання, зараз існує мультиплатформність передачі інформації. Журналісти можуть «перепаковувати» уже створений медіа продукт під ту чи іншу платформу або спеціально формувати його для спеціальної платформи. Адже важливо розуміти характерні особливості повідомлень для

фейсбуку та інстаграму, телеграму та вайберу, твіттеру та ютубу.

Зокрема новини мають набагато стислішу форму; головний герой у них на першому місці, а не подія; популярні стають новини від імені особи, а не від імені видання і т. ін. Отже, спочатку проаналізувавши приклади, згодом можна запропонувати студентам також розробляти такі специфічні медіа-продукти.

Більше того, різноманітність жанрів інтерв'ю також можна використовувати у навчанні майбутніх журналістів, враховувати сучасні тенденції їх розвитку. Наприклад, класичні інтерв'ю мають тепер абсолютно різні формати:

- 1) так звані «explainers» – пояснювальні матеріали на кшталт «як отримати ковідні гроші», «як діяти, коли захворів на ковід»;
- 2) титровані ролики;
- 3) прямі ефіри у фейсбуці, ютубі, інстаграмі;
- 4) «інтерв'ю у своїх» – опитування співробітників інших відділів;
- 5) підкасти;
- 6) реакція на новину «лідера точки зору»;
- 7) інтерв'ю-монолог – з готового інтерв'ю вилучаються питання журналіста, залишаючи тільки розповідь, монолог героя;
- 8) «інтерв'ю-особистий досвід» – розповідь, «як я почав власний бізнес», «як я став журналістом» та ін. [16].

Візуальна складова також часто постає вирішальною, коли видання бореться за привернення уваги читача. Тому важливо розуміти особливості використання *фото* різних форматів, специфічність *макетування* (текст-повітря), типів *обкладинок* (обкладинка-слово, обкладинка-фото, обкладинка-рисунок і т.д.). Таким чином, можна запропонувати різні види навчальних завдань, наприклад *підбір ілюстрацій та фото* до статті, розробка *власної обкладинки* до журналу та ін.

Та найголовніше – студенти повинні розуміти, що тільки здійснюючи будь-яку форму і навчальної, і професійної роботи із цікавістю та бажанням, вони зможуть досягти успіху у майбутньому. Адже їхня професія особлива, оскільки журналістика це «четверта влада», вона дозволяє змінювати суспільство, транслювати власні світоглядні цінності, надає їм можливості відкривати двері туди, куди далеко не всім дозволено заходити.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Зазначене вище дає підстави вважати формування професійної іншомовної компетенції майбутніх журналістів є

нагальною проблемою, яка потребує глибокого аналізу та ретельної підготовки для її вирішення.

Використовуючи оригінальні матеріали з періодичних іншомовних джерел, студенти поповнюють лексико-граматичний запас, розвивають мовленнєві навички через розвивальні творчі завдання професійного спрямування, долучаються до культурологічних реалій країни, отримують цікаву актуальну інформацію, виробляють звичку систематично читати пресу, висловлюватись ясно і коротко (оскільки англійська мова відрізняється більшою стислістю граматичних та лексичних одиниць), навчаються аналізувати газетний дискурс, порівнювати іноземні видання з вітчизняними, особливості їхньої верстки, рубрикації, використання різних типів текстів, заголовків. Зрештою, формують власну журналістську культуру, розуміння поняття етики журналіста, розвивають особистість фахівця.

Вважаємо, що запропоновані методи враховують специфіку використання майбутніми журналістами англійської мови у їхній професійній діяльності. Комунікативні навички, здобуті в процес навчання, знадобляться їм у повсякденній роботі. Потрібно підкреслити інтеграційний характер курсу навчання, в якому необхідно пов'язати розвиток професійної компетентності та іншомовної комунікативної компетентності в межах предмету «Іноземна мова професійного спрямування».

Вбачаємо можливими подальші дослідження особливостей підготовки майбутніх журналістів до роботи на радіо, телебаченні, у нових медіа, у повній мірі використовуючи всю їх жанрову, стилістичну, лінгвістичну різноманітність.

Список бібліографічних посилань

1. Онкович Г.В. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі. *Вища освіта України*, 2014. № 2. С. 80-87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_2_14
2. Ворошилов В.В. Журналистика. 7-е изд. М.: КНОРУС., 2010. 496 с.
3. Жирун О.А. Комунікативна компетентність редактора: структура та принципи. *Вісник НТУУ „КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2002. Вип. 3. С. 121-128.
4. Потятиник Б.В. Інтернет-журналистика. Межі професії. *Медіакритика*, 2010. URL: <http://www.mediakrytyka.info/za-scho-krytykuyut-media/internet-zhurnalistyka-mezhi-profesiyi.html>
5. Чабаненко М.В. Як поліпшити українські інтернет-видання. *Медіакритика*, 2009. URL: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/yak-polipshyty-ukrayinski-internet-vydannya.html>
6. Kulish I., Nekoz I., & Koroliuk H. Scaffolding Strategies as an Effective Technology in Teaching ESP. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки*,

2021. №2. С. 42-48. URL: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/4262>

7. Иманова С.Р. (2021). Межкультурная компетенция: роль СМИ в повышении компетенции студентов через обучение английскому языку. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки*, 2021. №2. С. 25-30. URL: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/4259>
8. Чемерис І.М. Формування професійної компетентності майбутніх журналістів засобами іншомовних періодичних видань: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2008. 248 с.
9. Ceramella N., Lee E. *Cambridge English for the Media*. 2008. URL: <http://www.knidka.info/cambridge-university-press/cambridge-english-for-the-media-student-s-book/>
10. Чемерис І.М. Формування професійної іншомовної компетентності студентів-журналістів: аналіз медійного дискурсу. *Актуальні проблеми сучасного перекладознавства: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю* (м. Черкаси, 31 травня 2021 року). Черкаси, 2021. С. 171-173 (Електронна книга).
11. Sharrock D. Is it a bird, is it a plane? No, it's Maduro in a cape! *The Times*, 2022, January 20. Retrieved from: <https://www.thetimes.co.uk/article/is-it-a-bird-is-it-a-plane-no-its-nicolas-maduro-in-a-cape-2w03mxxslh>
12. Safi M. How MI5 uncovered a Chinese 'agent' in parliament. *The Guardian*, 2022, January 20. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/news/audio/2022/jan/20/how-mi5-uncovered-chinese-agent-parliament-podcast>
13. Wade, M. Edinburgh University boss urged to defend academics in race review row. *The Times*, 2022, January 20. Retrieved from: <https://www.thetimes.co.uk/article/edinburgh-university-boss-urged-to-defend-academics-in-race-review-row-fmjppq195s>
14. Ufberg M. Like witnessing a birth in a morgue. *The Guardian*, 2022, January 20. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/environment/2022/jan/20/joshua-trees-climate-crisis-wildfires>
15. Aaronovich D. Covid's given us a nasty case of illiberalism. *The Times*, 2022, January 20. Retrieved from: <https://www.thetimes.co.uk/article/dont-write-off-the-populist-tub-thumpers-just-yet-bssx26mtt>
16. Макграфі Ю. Медіашкола НВ. Як зробити онлайн-проект популярним. Робота з контентом в інтернет медіа. *Prometheus*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=OJSWAJtTPcU&ab_channel=Prometheus

References

1. Onkovich, A. (2014). Professionally-oriented Media Education in Higher Education. *Higher Education in Ukraine*, 2: 80-87. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_2_14 [in Ukr.].
2. Voroshilov, V. (2010). *Journalism*. 7th ed. Moscow: KNORUS. 496 p. [in Rus.].
3. Zhyrun, O. (2002). Communicative Competence of the Editor: Structure and Principles. *Bulletin of NTUU "KPI". Philosophy. Psychology. Pedagogy*, 3: 121-128 [in Ukr.].
4. Potiatynyk, B. (2010). Internet Journalism. The Limits of Profession. *Media Criticism*, April 10. Retrieved from: <http://www.mediakrytyka.info/za-scho-krytykuyut-media/internet-zhurnalistyka-mezhi-profesiyi.html> [in Ukr.].
5. Chabanenko, M. (2009). How to Improve Ukrainian Online Publications *Media Criticism*, January 22. Retrieved from: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/yak-polipshyty-ukrayinski-internet-vydannya.html> [in Ukr.].

6. Kulish, I., Nekoz, I., & Koroliuk, H. (2021). Scaffolding Strategies as an Effective Technology in Teaching ESP. *Bulletin of Cherkasy National University named after Bohdan Khmelnytsky. Series: Pedagogical Sciences*, 2: 42–48. Retrieved from: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/4262>.
7. Imanova, S. (2021). Intercultural Competence: the Role of the Media in Enhancing Students' Competence Through English Language Teaching. *Bulletin of Cherkasy National University named after Bohdan Khmelnytsky. Series: Pedagogical Sciences*, 2: 25–30. Retrieved from: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/4259> [in Rus.].
8. Chemerys, I. (2008). Formation of Professional Competence of Future Journalists by Means of Foreign Periodicals: PhD Dissertation Theses. Kyiv: Institute of Higher Education of Ukraine. 248 p. [in Ukr.].
9. Ceramella, N., Lee, E. (2008). Cambridge English for the Media. Retrieved from: <http://www.knidka.info/cambridge-university-press/cambridge-english-for-the-media-student-s-book/>
10. Chemerys, I. (2021, May 31). Formation of Professional Foreign Language Competence of Students-Journalists: Analysis of Media Discourse. *Actual Problems of Modern Translation Studies: Collection of Materials of the II All-Ukrainian Scientific-Practical Conference with International Participation (Cherkasy, May 31, 2021)*. PP. 171–173 [in Ukr.].
11. Sharrock, D. (2022). Is It a Bird, is It a Plane? No, It's Maduro in a Cape! *The Times*, January 20. Retrieved from: <https://www.thetimes.co.uk/article/is-it-a-bird-is-it-a-plane-no-its-nicolas-maduro-in-a-cape-2w03mxslh>.
12. Safi, M. (2022). How MI5 Uncovered a Chinese 'Agent' in Parliament. *The Guardian*, January 20. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/news/audio/2022/jan/20/how-mi5-uncovered-chinese-agent-parliament-podcast>.
13. Wade, M. (2022). Edinburgh University Boss Urged to Defend Academics in Race Review Row. *The Times*, January 20. Retrieved from: <https://www.thetimes.co.uk/article/edinburgh-university-boss-urged-to-defend-academics-in-race-review-row-fmjppq195s>.
14. Ufberg, M. (2022). Like Witnessing a Birth in a Morgue. *The Guardian*, January 20. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/environment/2022/jan/20/joshua-trees-climate-crisis-wildfires>.
15. Aaronovich, D. (2022). Covid's Given Us a Nasty Case of Illiberalism. *The Times*, January 19. Retrieved from: <https://www.thetimes.co.uk/article/dont-write-off-the-populist-tub-thumpers-just-yet-bssx26mtt>.
16. McGuffy, Y. (2020). Media School NV. How to Make an Online Project Popular. Working with Content in Online Media. *Prometheus*. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=OJSWAJtTPcU&ab_channel=Prometheus [in Ukr.].

CHEMERYS Inna

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Foreign Languages Department, Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy

FORMATION OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF FUTURE JOURNALISTS: PRACTICAL ASPECT

Summary. Introduction. At the present time the problems of Ukraine's resistance to internal and external information influences, the development of its own strategies for its protection and struggle in a hybrid war are becoming increasingly important. Forming the ability of future journalists to track misinformation, find and analyse information, think critically and synthesize their own ideas, express opinions and convey these messages to society is essential. In particular, the formation of professional foreign language communicative competence of future journalists is a very difficult task and involves the involvement of specific forms, methods and technologies of foreign language teaching.

The purpose of the article is to clarify the peculiarities of journalists' activities and to suggest the methods of formation of their professional foreign language communicative competence by means of foreign language periodicals.

The methods of analysis, synthesis, comparison, abstraction are used in the article.

Results. The study showed that the problem of formation of professional foreign language competence of future journalists in the conditions of globalization is urgent. Four main types of journalistic activities were identified. In particular, the work of a journalist can be divided into editorial (ensuring the ideological orientation of the publication, topics, issues, editing materials, etc.); organizational (mass work, business relations, search for an advertiser, etc.); author's (texts, layout of newspaper pages, creation of radio or TV programs, etc.), proofreading (post-editorial work with texts, etc.). These activities determine the choice of methods of forming foreign language communicative competence of media professionals. To be an editor, we need to develop students' analytical and critical thinking, speaking and writing, setting them some creative tasks, and engaging them in role-plays, debates, brain storming, and so on. To perform organizational duties, students need the knowledge of internal and external journalistic terminology, language and speech clichés, socio-cultural information, language etic-

quette, etc. Author's and proofreading work requires an understanding of the language of the media, knowledge of the structure of the newspaper, its genres, sections and more. That is why the students should study the basic concepts of analysis and creation of media text, research of journalistic terminology, lexical, grammatical and stylistic features of headlines. It is offered to improve students' foreign language communicative competence in role-playing games to clarify their understanding of the difference in information coverage and choice of topics depending on the format of the publication (large / tabloid publication) and its target audience. The definite forms of work are proposed to distinguish between the concepts of bias, objectivity, subjectivity, fact and judgment. The possibilities of using different types of interviews for the development of professional foreign language communicative competence have been studied. The peculiarities of planning and writing a piece of news are highlighted. The main differences of the "new media" are mentioned and the types of work with them are suggested.

The conclusion. In our opinion, using original materials from periodicals in foreign languages, students enlarge vocabulary, develop speech skills through developmental creative tasks of professional orientation, join the cultural realities of the country, get interesting relevant information, develop a habit of reading the press, learn to analyse newspaper discourse, compare foreign publications with domestic ones, features of their layout, sections, use of different types of texts, headlines. They form their own journalistic culture, understanding the concept of ethics of a journalist; develop the personality of a specialist.

Keywords: English for special purposes; English for professional purposes; professional foreign language competence; professional competence of future journalists; foreign periodicals, Internet periodicals.

Одержано редакцією 28.01.2022
Прийнято до публікації 17.02.2022